

Sestrinska skrb za onkološkog pacijenta u Klinici za onkologiju - Kliničkog bolničkog centra Zagreb

Nursing care for oncologic patient in the clinical department of Oncology of the Clinical hospital center Zagreb

Željka Bilanović, mag. med. techn;

Ivana Šurlić, medicinska sestra;

Vlatka Horvat, medicinska sestra.

Klinički bolnički centar Zagreb, Klinika za onkologiju, Kišpatićeva ul. 12, 10 000 Zagreb, Hrvatska

Dilema o uporabi odgovarajućeg protokola u liječenju onkološkog bolesnika, od početne pojave simptoma, vremena potrebnog za dijagnostiku, te do početka liječenja i praćenja tijeka liječenja važno je zbog brojnih čimbenika, kako medicinskih, tako i psiholoških, socijalnih i etičkih.

U radu opisujemo protokol zbrinjavanja onkoloških bolesnika od strane medicinskih sestara/tehničara od trenutka verificiranja dijagnoze do trenutaka završetka liječenja i provođenja kontrolnih pregleda, tj. palijativnog zbrinjavanja bolesnika na Klinici za onkologiju Kliničkog bolničkog centra Zagreb.

U svakom stadiju liječenja bolesnika opisuje se rad medicinskih sestara/tehničara te njihova učinkovitost za poboljšanje i pravovremeno reagiranje na tjelesna i psihološka zbivanja u bolesnika. Nadalje, opisuje se kako je liječenje onkoloških bolesnika utemeljeno na uključivanju svih članova multidisciplinarnog zdravstvenog tima u čijem su sastavu stručnjaci različitih znanstveno-stručnih grana (npr. patolozi, radiolozi, kirurzi, liječnici onkolozi, psiholozi te medicinske sestre).

Provodenje metoda zdravstvene njage u bolesnika s malignim bolestima zahtijeva usustavljeni, cjeloviti i individualizirani sestrinski pristup bolesniku uz primjenu specifičnih sestrinskih postupaka u odnosu na primjenu terapije, te edukaciju bolesnika kao i članove obitelji.

Sestrinske intervencije kod onkološkog bolesnika potrebno je primjenjivati u svim stadijima bolesti, od akutne faze do terminalnog stadija bolesti. Novost u liječenju onkoloških bolesnika primjena je takozvanih „pametnih lijekova“ za liječenje malignih bolesti. U klinici za onkologiju Kliničkog bolničkog centra Zagreb primjenjuje se oralna terapija za liječenja karcinoma dojke, bubrega, prostate, debelog crijeva, jetre, GIST-a, NET-a, melanoma, sarkoma i tumore mozga.

Nakon inicijalnog liječničkog pregleda onkologa, medicinska sestra/tehničar daje pacijentu terapiju koju bolesnik uzima u kućnom režimu liječenja tijekom 4 tjedna. Od posebnog je značaja educirati pacijenta i članove obitelji o načinu uzimanja i skladištenju lijeka, prepoznavanju i tretiranju nuspojava te zbrinjavanju ambalaže. U radu se opisuje ustroj onkološke poliklinike i osnove metode rada, te obavljanje sestrinskih intervencija u odnosu na primjenu terapije i edukaciju pacijenta i članove obitelji tijekom liječenja.

Ključne riječi: onkološki pacijent • sestrinska skrb • sestrinske intervencije • pametni lijekovi

Keywords: oncological patient • nursing care • nursing interventions • smart drugs